

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den europæiske pagt om regionale sprog eller mindretalssprog af 5. november 1992.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 24/11 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jacob Buksti (S):

Da vores ordfører, hr. Henning Gjellerod, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Den europæiske pagt om regionale sprog eller mindretalssprog har været længe undervejs. I anbefalinger fra 1961 og 1981 fra Europarådets parlamentariske forsamling lægges der an til, at der skal gøres noget juridisk forpligtende for bevarelse af mindretalenes sprog og kultur.

Man skulle imidlertid helt frem til 1992, før man havde en pagt klar til underskrivning og senere ratifikation. Jerntæppet var faldet, og det blev almindelig anerkendt, at spørgsmålet om mindretalenes rettigheder ville komme til at spille en central rolle i sikringen af fred og stabilitet i de nye demokratier i Øst- og Central-europa. 11 lande underskrev med det samme pagten, der har status af en folkeretlig bindende konvention, men ratifikationen gik det langsomt med.

Man havde bestemt, at pagten skulle træde i kraft, når seks lande havde afleveret deres ratifikation. Først den 1. marts 1998 var man nået så langt. Med god grund bekymrede mange sig over, hvorvidt pagten overhovedet ville komme til at gælde, fordi medlemslandenes regeringer viste så lidt interesse for at ratificere den, men efterhånden kom der skred i processen, i og med at mange nye medlemslande i Europarådet havde fået pålagt underskrivning og ratifikation af den europæiske pagt om regionale sprog eller mindretalssprog som en forpligtelse og en betingelse for medlemskab af Europarådet.

I tiden fremover vil der komme flere til, idet mange nye medlemslande er blevet underlagt en såkaldt monitoreringsprocedure, det vil sige, at der bliver holdt øje med dem, og at de vil få læst og påskrevet, hvis ikke de opfylder deres

optagelsesbetingelser. Det er utrolig vigtigt, at de gamle medlemslande foregår med et godt eksempel og gør deres pligt med hensyn til folkeretligt at beskytte mindretalenes ret til at nyde deres kultur, bruge deres eget sprog og oprette egne skoler m.v.

Danmark spiller en vigtig rolle i denne proces. Vi har et ansvar over for Færøerne og Grønland og også i forståelse med Færøerne og Grønland, og vi har også et ansvar for at beskytte rettighederne for det tyske mindretal i Sønderjylland. Derfor er det vigtigt og et stærkt standpunkt, når Danmark ratificerer pagten, og den socialdemokratiske gruppe kan varmt anbefale beslutningen.

Hanne Severinsen (V):

Med helt den samme begrundelse kan vi også i Venstre varmt tilslutte os, at vi ratificerer denne her pagt. Det eneste, der sådan set ærgrer mig lidt, er, at der virkelig skulle gå så mange år. Jeg har selv været med til at dunke andre lande, også nye lande i Europarådet, med, at de skulle underskrive og ratificere, og skrevet det op som betingelser, og det er altså først nu os, der får ratificeret. Så det er det eneste malurt, man kan komme i bægeret.

Ellers vil jeg kun sige, at det er meget vigtigt, at man som mindretal har nogle rettigheder, og netop med hensyn til sproget og undervisningen er det ekstra vigtigt, at man ved, hvad man har at holde sig til, så vi undgår alle disse mange konflikter, som vi har haft igennem historien i Europa, fordi man har pustet til de forskellige nationaliteter og sat dem op imod hinanden.

Netop når vi ved, at vi har nogle rettigheder, og vi ved, at sprogene bliver beskyttet, er der ikke noget at være bange for, og så vil de, der puster til konflikterne, ikke få så stor en betydning, som de desværre har haft i Europas historie tidligere.

Pia Christmas-Møller (KF):

Da vores ordfører, hr. Per Stig Møller, ikke kan være til stede, skal jeg på hans og Det Konservative Folkepartis vegne give tilslutning til beslutningsforslaget.

Vi har i Europarådet stemt for, at der blev etableret denne her europæiske pagt om regionale sprog eller mindretalssprog. Vi finder, at den er af betydning for de mange nationale mindretal, som findes rundt omkring i de europæiske lande. Deres forhold har jo ofte givet anledning til kriser og borgerkrige i Europa, se-